

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ กทม. ผังกรุงรัตนใต้ ภายในปี 2559	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL	หมายเลขเอกสาร WI-GIR01-010
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 12 ก.ย. 2555
เรื่อง การเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ (Liver Biopsy) ในห้องส่องกล้อง		

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้พยาบาลห้องส่องกล้องทางเดินอาหารมีความรู้ ทักษะ สามารถทำงานถูกต้องตามเทคนิคในการช่วยแพทย์ทำหัตถการ
- 1.2 ผู้ป่วยได้รับการดูแล ตรวจรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ขอบเขต

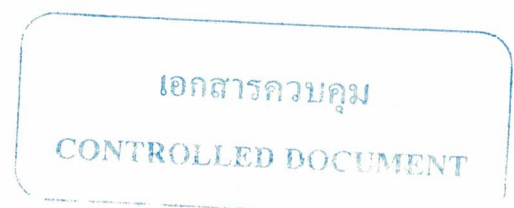
วิธีปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมผู้ป่วยโรคตับเพื่อให้การวินิจฉัยโรคตับได้ดีขึ้น รวมทั้งประเมินความรุนแรงของโรคตับด้วย ทั้งนี้แพทย์ได้คำนึงแล้วว่าไม่สามารถใช้การตรวจอย่างอื่นทดแทนการเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อได้

3. นิยามศัพท์

การเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ (Liver Biopsy) หมายถึงการใช้เข็มพิเศษแทงผ่านผิวหนัง ตัดหรือดูดชิ้นเนื้อตับเล็กๆ ออกมาส่งตรวจ

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

- 4.1 แพทย์รับผิดชอบตรวจเพื่อการวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยโรคตับ
- 4.2 พยาบาลวิชาชีพ
 - 4.2.1 รับผิดชอบการประเมินสภาพผู้ป่วย วางแผนการพยาบาล รวมทั้งการวินิจฉัยปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย ปฏิบัติตามแผนการพยาบาล และประเมินผลการพยาบาล
 - 4.2.2 จัดเตรียมอุปกรณ์เจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ และส่งอุปกรณ์ช่วยแพทย์ในการทำหัตถการเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ รวมถึงการดูแลรักษาอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้อยู่ในสภาพที่ดี การทำความสะอาด ทำให้ปราศจากเชื้อ และการเก็บรักษาอย่างถูกวิธี
- 4.3 พนักงานทั่วไป ทำหน้าที่ ช่วยเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์เจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ และช่วยเก็บเครื่องมืออุปกรณ์หลังเสร็จการเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ กทม.ฝั่งกรุงธนใต้ ภายในปี 2559	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-GIR01-010
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 12 ก.ย. 2555	หน้า 2/4
เรื่อง การเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ (Liver Biopsy) ในห้องส่องกล้อง			

5. อุปกรณ์และเครื่องมือ

5.1 Hepafix (NO. 15, 16, 18) ขนาดตามแพทย์สั่ง	จำนวน 1 set
5.2 ผ้าเจาะกลางปราศจากเชื้อ	จำนวน 1 ผืน
5.3 Liver Biopsy Set	จำนวน 1 set
5.4 0.9% NSS 100 ml.	จำนวน 1 bag
5.5 1% Xylocaine with out adrenaline	จำนวน 1 vial
5.6 Syring 10 ml.	จำนวน 1 อัน
5.7 Needle No. 18, 23 อย่างละ	จำนวน 1 อัน
5.8 Intravenous fluid ตามแผนการรักษา	จำนวน 1 ชุด
5.9 Sterile glove (ขนาดตามแพทย์สั่ง)	จำนวน 1 คู่
5.10 Betadine Solution	จำนวน 1 ขวด
5.11 70% Alcohol	จำนวน 1 ขวด
5.12 ขวดเก็บ Specimen ใส formaline	จำนวน 1 ขวด
5.13 ใบ Request pathology	จำนวน 1 ใบ
5.14 เครื่อง Monitor	จำนวน 1 เครื่อง
5.15 หมอนทราย	จำนวน 1 อัน
5.16 fixumul	จำนวน 1 ม้วน
5.17 กระดาษกรอง	จำนวน 1 ชิ้น
5.18 เครื่อง Ultrasound	จำนวน 1 เครื่อง

6. ขั้นตอนวิธีปฏิบัติ

6.1 แพทย์ตรวจรักษาผู้ป่วยโรคตับ และมีคำสั่งการรักษาผู้ป่วยเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ พยาบาลซักประวัติ ตามแบบฟอร์มใบซักประวัติและติดตามอาการผู้ป่วยห้องส่องกล้องระบบทางเดินอาหาร (FM-GIR01-001) อธิบาย การตรวจและวิธีการเตรียมตัวก่อนเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ พร้อมนัดวันเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ

6.2 พยาบาลตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน และจัดเตรียมสถานที่เจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ

6.3 พยาบาลประสานงานขอยืมเครื่อง Ultrasound จากห้องเอ็กซเรย์ และขอรถนอนจากหน่วยเคลื่อนย้าย

ผู้ป่วย

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ กทม. สังกัดกรมธนایی ภายในปี 2559	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-GIR01-010
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 12 ก.ย. 2555	หน้า 3/4
เรื่อง การเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ (Liver Biopsy) ในห้องส่องกล้อง			

6.4 พนักงานทั่วไป ช่วยจัดเตรียมสถานที่เจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ นำเครื่อง Ultrasound จากห้องเอ็กซเรย์มายังห้องส่องกล้องจัดเตรียมอุปกรณ์ประกอบการตรวจและเติมเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอไว้

6.5 เมื่อผู้ป่วยมาตามนัด พยาบาลทำการซักประวัติ ประเมินสภาพผู้ป่วย วัดความโลหิตตามแบบฟอร์มใบซักประวัติและติดตามอาการผู้ป่วยห้องส่องกล้องระบบทางเดินอาหาร (FM-GIR01-001) วางแผนการพยาบาลวินิจฉัยปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย

6.6 พยาบาลประเมินความเข้าใจของผู้ป่วย พร้อมทั้งตอบข้อซักถามและให้ลงนามในใบยินยอมให้แพทย์ทำการหัตถการและผ่าตัด

6.7 พยาบาลเตรียมเอกสาร ข้อมูล ประวัติของผู้ป่วย พร้อมทั้งผลการตรวจชิ้นสูตรต่างๆ

6.8 พยาบาลหรือพนักงานทั่วไปนำผู้ป่วยเข้าห้องส่องกล้องดูแลเปลี่ยนเสื้อผ้า ขึ้นนอนหงายบนรถนอน

6.9 พยาบาลเปิดเส้นให้น้ำเกลือตามคำสั่งการรักษาของแพทย์

6.10 แพทย์ ล้างมือตามวิธีปฏิบัติเรื่องการล้างมือ (WI-IC01-006) สวมเครื่องป้องกันร่างกายตามวิธีปฏิบัติเรื่องการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล (WI-IC01-008)

6.11 พยาบาลจัดท่าผู้ป่วยให้นอนหงายราบยกแขน 2 ข้างวางเหนือศีรษะของผู้ป่วย ปิดตาผู้ป่วย เปิดเสื้อผู้ป่วยบริเวณด้านซ้าย โคนขวาเพื่อเตรียมเจาะตับเจาะตรวจชิ้นเนื้อ

6.12 แพทย์ทำการ marking บริเวณที่เจาะตับ โดยใช้เครื่อง Ultrasound

6.13 พยาบาลเปิด Liver biopsy set โดยใช้หลัก sterile technique เท betadine solution และ 70% Alcohol ลงในถาดน้ำยา เปิด Hepafix set , syring 10 ml., หัวเข็ม No. 18 ,23 อย่างละ 1 อัน, ฝัาเจาะกลางลงใน Liver biopsy set

6.14 แพทย์สวมถุงมือ sterile pain betadine solution และ 70% Alcohol ที่บริเวณเจาะตับ และปูฝัาเจาะกลาง

6.15 แพทย์นำ syring 10 ml. สวมหัวเข็ม No.18 พยาบาลส่ง 1% Xylocaine with out adrenaline ให้แพทย์ดูดประมาณ 10 ml. Infiltrate ตำแหน่งที่เจาะตับ

6.16 พยาบาลส่ง 0.9%NSS 100 ml. ให้แพทย์ ดูดเก็บไว้ใน syring นำไปต่อกับเข็ม Hepafix

6.17 แพทย์จะแนะนำผู้ป่วยเรื่องการหายใจเข้า-ออกขณะเจาะตับและให้ผู้ป่วยฝึกปฏิบัติจนเข้าใจและให้ความร่วมมือได้ แพทย์จะปฏิบัติจริงโดยให้ผู้ป่วยหายใจเข้า-ออกและหายใจเข้า กลั้นหายใจหนึ่งไว้ แพทย์จะแทงเข็ม Hepafix เข้าไปบริเวณที่เจาะตับ แล้วใช้ Syring ที่ต่อกับเข็ม Hepafix ดูดเนื้อตับ แล้วถอนเข็ม Hepafix ออกจากตัวผู้ป่วย จึงสั่งให้ผู้ป่วยหายใจตามปกติได้ ปิด gauze บริเวณที่เจาะตับ ปิด fixumul ให้ผู้ป่วยนอนตะแคงขวาทับหมอนทราย

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ กทม. ส่งกรุงธนใต้ ภายในปี 2559	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-GIR01-010
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 12 ก.ย. 2555	หน้า 4/4
เรื่อง การเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ (Liver Biopsy) ในห้องส่องกล้อง			

6.18 พยาบาลเตรียมกระดาศกรอง, ขวดเก็บ specimen ใส่ formaline แพทย์จะเอา Syring ที่มี NSS ที่ต่อกับ Hepafix push เอาเนื้อตับออกมาจากปลายเข็ม วางบนกระดาศกรองนำไปใส่ขวดเก็บ specimen ส่งตรวจ และเตรียมใบ Request pathology ให้แพทย์เขียน

6.19 พยาบาลสังเกตอาการปวดและภาวะเลือดออกจากแผลของผู้ป่วยหลังเจาะตับ 1 ชั่วโมง โดยให้ผู้ป่วยนอนตะแคงขวาทับหมอนทรายบริเวณที่เจาะตับ 6 ชั่วโมง สังเกตสัญญาณชีพตามคำสั่งการรักษาของแพทย์พร้อมลงบันทึกในแบบฟอร์ม GI ENDOSCOPY NURSE REPORT (FM-GIR01-012)

6.20 พยาบาลทำ ADMIT ผู้ป่วยตามแผนการรักษา และส่งผู้ป่วยสังเกตอาการที่หอผู้ป่วยใน พร้อมให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวหลังเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ และให้ใบนัดฟังผลชิ้นเนื้อแก่ผู้ป่วย

6.21 พนักงานทั่วไป ช่วยเก็บอุปกรณ์ที่ใช้ในการเจาะตับตรวจชิ้นเนื้อ นำเครื่อง Ultrasound ส่งคืนห้องเอ็กซเรย์

7. เอกสารอ้างอิง

7.1 วิธีปฏิบัติเรื่องการล้างมือ	WI-IC01-006
7.2 วิธีปฏิบัติเรื่องการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล	WI-IC01-008

8. บันทึก

8.1 แบบฟอร์มใบซักประวัติและติดตามอาการผู้ป่วยห้องส่องกล้องระบบทางเดินอาหาร	FM-GIR01-001
8.2 แบบฟอร์ม GI ENDOSCOPY NURSE REPORT	FM-GIR01-012

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

